

[Jørgen Møller.]

vendelser til Bankerne som Følge af de Udbetalinger, der skulde ske i den kommende Tid. Hvorvidt det kommer til at ramme Bankerne særlig haardt, skal jeg ikke kunne sige noget bestemt om i Dag. Jeg maa paa Socialdemokratiets Vegne erklære, at vi ikke kan medvirke til Lovforslagets Gennemførelse, fordi vi mener, at Bankerne endnu er saa vel forsynede med likvide Pengemidler, at en Ændring i de gældende Bindingsbestemmelser ikke er nødvendig. Vi bygger vor Stilling til Lovforslaget paa, at Nationalbanken, som jo har nøjagtigt Kendskab til Bankernes finansielle Forhold, fraraader at frigøre det nævnte Beløb. Skulde det vise sig, at en eller anden Bank kommer til at trænge til likvide Midler, har Ministeren det jo i sin Haand at lempe de gældende Bindingsbestemmelser. Mit Parti har i øvrigt, hvad den højtærede Minister ogsaa fremhævede, foreslaaet at forlænge den gældende Lov til Udgangen af November 1947, men dette Forslag er blevet afvist af et Flertal i Folketinget, og det vil sikkert gaa paa samme Maade i dette høje Ting. Jeg vil derfor ikke stille Forslag om Udvalgsbehandling, men det vilde interessere mig at faa at vide, i hvilket Omfang der hidtil er givet Dispensationer med Hensyn til Frigørelse af Midler for Bankerne.

Vor Stilling over for Sparekasselovforslaget er den samme som over for Banklovforslaget. Vi har den Opfattelse, at der ogsaa i Sparekasserne er Millionbeløb rundt omkring i Landet, som for Øjeblikket ikke kan anvendes. Sparekasserne vilde sikkert gerne af med dem paa en eller anden Maade, hvis de kunde faa dem anbragt bare til en lille lav Forrentningsprocent, men det er simpelt hen ikke muligt. Det er i alt Fald de Erfaringer, jeg har gjort nede fra min Landsdel, og jeg tager næppe fejl i, at det samme gælder stort set for hele Landet.

Mit Parti kan derfor ikke medvirke til Gennemførelsen af de to nævnte Lovforslag.

Bjerg: Den midlertidige Lov, Nr. 343 af 8. Juli 1943, er, som det tidligere er sagt fra denne Talerstol, i sin Tid vedtaget for at begrænse Virkningen af den store Pengerigelighed, som vi paa det daværende Tidspunkt havde. Disse Pengebindinger ønskes nu lempet, kan man godt sige, under Hensyn til de efterhaanden noget ændrede Forhold paa Pengemarkedet. Den højtærede Handelsminister mener ikke ganske at kunne ophæve Bestemmelserne angaaende Bindingen af de forøgede Indskud, men foreslaar Bindingen reduceret med ca. Halvdelen, saa at Ban-

kernes lovpligtige Kassebeholdninger pr. ultimo December 1946 reduceres med 840 Mill. Kr., beregnet med Udgangspunkt i Bankernes Balance ved Udgangen af 1946.

Det er en ganske betydelig Lettelse, som jeg tror Erhvervslivet med sin forhaabentlig stigende Produktion vil faa god Nytte af. Nationalbanken ønskede, som det ærede Medlem Hr. Jørgen Møller rigtigt bemærkede, Loven forlænget uforandret, idet Banken peger paa de Dispensationsbestemmelser, som findes i den nuværende Lov. Jeg tror, det er heldigt, at dette Ønske ikke bliver fulgt. Vi kender alle sammen fra forskellige Omraader, hvor stor Gene og hvor omstændeligt og besværligt det er med den Slags Ordninger med Dispensationer.

Lov Nr. 344 vedrørende Sparekasser foreslaas ændret med samme Begrundelse som den for Bankerne gældende Lov. Jeg vil dertil knytte nogle Bemærkninger. Den Stigning, der har været i Indskuddene i Sparekasserne i Forhold til Uddragene, har ganske ændret sig. Indskuddene i de fire Maaneder September—December 1946 var i danske Sparekasser 1 269,3 Mill. Kr., medens Uddragene i samme Tidsrum androg 1 309,8 Mill. Kr., altsaa 40,5 Mill. Kr. mere end Indskuddene. Der er ingen Tvivl om, at denne Linie, som de økonomiske Forhold har udviklet sig, i stedse stigende Grad vil gøre sig gældende. I samme Forbindelse vil jeg gerne pege paa, at Betalingen af Eengangsskatten ikke alene vil medføre store Uddrag af de i Sparekasserne indestaaende Midler, men i mange Tilfælde vil Skatteydere af denne Kategori være henvist til at optage Laan for at klare deres Forpligtelser. Laanebegæret er særlig paa Landet stærkt stigende. Den saakaldte Mekanisering af Landbruget, som dels er en Følge af Knaphed paa Arbejdskraft, dels er Udtryk for en stigende Bestræbelse for Førøelse af Produktionen, kræver stor Kapitalinvestering til Nyanskaffelse af Maskiner og mange andre Ting. Ogsaa Nybyggeriet, som hidtil har været stærkt hemmet, vil gøre sine Krav til Pengemarkedet gældende. Sparekasserne har meget stærkt Brug for at kunne disponere over deres Kassebeholdning i saa stor Udstrækning som muligt. I denne Forbindelse gør jeg opmærksom paa, at Sparekasselovens § 9 nøje fastlægger de forskellige Udlaansformer, som Sparekasserne maa anvende, saa at der slet ikke kan ske nogen uheldig Investeringspolitik fra den Side, det er ganske umuligt.

Loven har i sin nuværende Form været til stor Gene i Særdeleshed for en Del mindre Sparekasser. Det var nemlig saaledes,